

des og hygges og pleies om Planter, som den almindelige Landmand kalder Ukrudt, og at der netop freedes om dem for at fremkalde Planter, der ere skjønne med Hensyn til Bladenes Form og Farve, og det er den Slags Ukrudt, jeg er bange for vil faae stor Overhaand. Jeg kan for saa vidt give det ærede Medlem Ret, at det forekommer mig, der er en vis Tilbøjelighed til for Tiden at frede om slige Ukrudtsplanter i vort Forsatningsliv, som jeg vilde ønske, man ret snart maatte faae en duelig Gartner til at skaffe af Veien. — Fremdeles talte det ærede Medlem om den aparte Mistillid, der særlig fra de lavere Samfundsklassers Side var viist mod de høiere Samfundsklasser, og de høiere Stillede i Befolkningen. Ja, desværre! ogsaa der maa jeg vel tilbøje give det ærede Medlem Ret, men hvor have vi egentlig Grunden til dette Fænomen? Jeg formaar ikke at se rettere, end at, naar en saadan Mistillid kan siges at være tilstede, saa er den i Særdeleshed kaldet frem af vedkommende høiere stillede Samfundsklasser selv. Befolkningen var i Begyndelsen af vor konstitutionelle Forsatningsperiode her i Danmark glad og tilfreds med de Skridt, der vare gjorte fra de heldigere stillede Samfundsborgeres Side, og de Anstrengelser, som dengang blive gjort for at skaffe en fri Forsatning Indgang og Udførelse her i Danmark. Dette vandt Befolkningens Tilfredshed i høj Grad, men det, at der er sket noget Omslag i denne Stilling, har efter min simple Formening sin Grund deri, at det Aar for Aar, Tid efter anden har viist sig, at de Bestræbelser for at skaffe Frihedens Udvikling Indpas over alt igjennem alle Samfundslag mere og mere have koncentreret sig til at beholde denne Frihedsudvikling for de høiere Stillede selv. — Naar man nu lægger Mærke til, hvilken besynderlig Modsetning der her finder Sted under denne Forhandling og under de Forhandlinger fra 1853, som jeg i Forgaars tillod mig at henvende Opmærksomheden paa, er det da saa noget Under, at Befolkningen maa komme til at sige sig selv: *Åh, hvor forandret!* — Jeg skal særlig tillade mig med Hensyn til Udtalelserne fra denne Periode at minde om en Ytring af en æret Landssthingsmand, der findes i „Fædrelandet“ for 20de Mai 1853, hvori der siges: „*Stattebevillingsretten er Frihedens Palladium, den er det sikreste og sidste Værn for Rigsdagens Myndighed, og viser Regeringen Tilbøjelighed til at gjøre Indgreb i denne og forgribe sig paa Friheden, har Rigsdagen i Stattebevillingsretten Midler til at forsvare sig og Friheden.*“ Stemmer dette monstro med den Optræden, der nu vises, og det Standpunkt, der nu indtages? Jeg tror Nei, og jeg vilde beklage Befolkningen, om den i 1877 skulde være saa indskrænket, at den kunde finde Samklang deri. Nei, heldigvis er Befolkningen kommen saa vidt, at den godt forklarar at skjelne imellem, hvad der er virkelig, og hvad der er kunstigt. — Samtidig

skal jeg tillade mig at minde om, at et afbød æret Medlem af Rigsdagen, nemlig Orla Lehmann, i en Landssthingsbetænkning over Statsrevisionens Indstillinger har udtalt, at Udstedelsen af en provisorisk Finantslov maatte anses ikke alene som et revolutionært Skridt, men endog som en Forbrydelse. Jeg fortaar ikke, hvorledes de Herrer nu kunne finde paa, jeg vil just ikke sige at ville forsvare, hvad der nu er sket, thi jeg tror, at dersom man kunde læse i deres inderste Hjerte, vilde man finde, at de ere afgjort misfornøjede med, hvad der er sket, men at de ville undskylde det. — Nei, for saavidt har ganske vist det ærede Medlem fra Odense (S. Koch) Ret i, at der er en Mistillid tilstede, men jeg tror, at jeg nu har angivet tilstrækkelige Grunde i det Mindste for mig, og jeg tror for Mange, til at vise, hvorledes denne Mistillid er begrundet. — Da jeg antager, at den største Del af Forsamlingen ruffer snart at faae Ende paa denne Debat, skal jeg ikke opholde Thinget længere, men jeg vil kun slutte med den Bemærkning, at Stemningen i Befolkningen gennemgaaende er den, at Provisoriets Udstedelse betragtes ikke alene med Afsty, men med Modbydelighed, og at man vilde være inderlig taknemmelig endog selv mod de Herrer, der søge at undskylde det, naar de nu engang vilde søge at hjælpe os ud over denne Tilstand paa en fornuftig Maade, men de maa undskylde os, at vi ikke ville sige, at vi ere taknemmelige for enhverformhelst Vei, de vise os, thi jeg er overbevist om, at der ikke er nogensomhelst Angst eller Frygt tilstede hos os.

N. Andersen. Jeg troede virkelig ikke, at jeg ved mine Udtalelser før havde givet det ærede Medlem Anledning til at henvende sig til mig paa den Maade, som det skete; men da det for nogen Tid siden heri Thinget blev betydet et andet Medlem, at man ikke heri Thinget kunde replicere til Udtalelser, der vare faldne ved Folkemøder, skal jeg naturligvis ogsaa afholde mig fra at komme dybt ind paa en Udtalelse angaaende de Ytringer, som det ærede Medlem ikke havde hørt, at jeg havde brugt paa Folkemøder, men som han dog mente, jeg skulde have brugt. Naar han indlertid mener, at jeg paa Folkemøder har kaldt den provisoriske Finantslov ulovlig, saa tager han feil, thi det har jeg aldrig gjort nogetsteds. Jeg har, hvor man har spurgt mig derom, sagt, at dette var et Spørgsmaal, som jeg vilde lade Rigsretten afgjøre; hvad jeg sagde i den Henseende havde kun den Betydning, at det kunde afgjøre for mit eget Vedkommende, om jeg som Medlem af Thinget vilde stemme for Anklage eller ikke, men det afgjorde ikke Noget med Hensyn til Spørgsmaalets Realitet. Derfor skulde det ærede Medlem hellere have fulgt Formandens Vink fra forleiden omj ikke at replicere til Udtalelser, der vare faldne paa Folkemøder, især naar han ikke